

Raadsvoorstel

Opsteller

Gein, Suzanne van de

Vergadering van

5 september 2023

Kenmerk

Z/23/062531 / D/23/117892

Portefeuillehouder

Mariëtte Pennarts-Pouw

Portefeuille

Welzijn/WMO/integrale toegang Woerden Wijzer

Onderwerp

Uitvoeringsplan Maatschappelijke Agenda 2023-2027

Samenvatting

Wij stellen uw raad voor in te stemmen met het uitvoeringsplan Maatschappelijke Agenda 2023-2027 'Samen voor elkaar' en het door het college voorgestelde uit te voeren scenario.

Gevraagd besluit

1. Het uitvoeringsplan Maatschappelijke Agenda 2023-2027 vast te stellen
2. Het advies van het college om scenario 2 tot uitvoering te brengen over te nemen en dit scenario te verwerken in de programmabegroting 2024-2027.
3. In aanvulling op scenario 2 € 90.000 binnen de begroting voor de Maatschappelijke Agenda beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van de ambitie 'invoering Woerden Pas'
4. In aanvulling op scenario 2 € 68.000 binnen de begroting voor de Maatschappelijke Agenda beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van de ambitie 'continueren inzet cultuurmakelaar en kunstmenu Zilver'
5. Het restant budget hervormingsagenda Jeugd 2023 van € 600.000 door middel van een budgetoverheveling voor 2024 en verder beschikbaar te stellen door het instellen van een projectbudget.

Inleiding

In april 2023 is na een intensief participatietraject met grote betrokkenheid van maatschappelijke partners, de gemeenteraad en de participatieraad het integraal beleidskader Maatschappelijke Agenda 2023-2027 vastgesteld (ZK Z/23/057659 / D/23/094276). Daarin zijn de maatschappelijke doelen voor de komende jaren opgenomen. Voor u ligt het uitvoeringsplan (bijlage 2).

Scenario's

Om de ambities ook daadwerkelijk te realiseren zijn de maatschappelijke doelen de afgelopen periode in diverse werksessies met maatschappelijke partners voorzien van concrete en meetbare resultaten en acties. Om tot een realistisch tijdspad te komen dat uitvoerbaar, betaalbaar en behapbaar is voor zowel de gemeente als onze partners zijn alle opgehaalde resultaten en acties afgewogen in een afwegingsmatrix. Getoetst is op de volgende criteria:

-
1. Mate van zichtbaar effect in de samenleving

2. Bijdrage aan wettelijke kaders/bestuurlijke afspraken
3. Uitvoerbaarheid
4. Brede Specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (brede SPUK)
5. Waterbedeffect bij niet uitvoeren

Het resultaat van deze afweging heeft geleid tot drie scenario's, welke te vinden zijn in bijlage 3. De participatieraad is gevraagd advies uit te brengen op het uitvoeringsplan en de scenario's. Ons college heeft de scenario's afgewogen en daarbij het advies van de participatieraad betrokken en verwerkt in het uitvoeringsplan. De participatieraad zal ook advies uitbrengen aan uw gemeenteraad. Ons college stelt uw raad voor scenario 2 tot uitvoering te brengen. En aanvullend hierop uit scenario 3 de Woerden Pas en het continueren van de cultuurmakelaar en kunstmenu Zilver uit te voeren. Het college kiest voor dit scenario, omdat dit scenario:

1. Binnen de begroting voor het Sociaal Domein kan worden uitgevoerd
2. Uitvoerbaar is door de ambtelijke organisatie en maatschappelijke partners
3. Er redelijk veel draagvlak is voor dit scenario onder de maatschappelijke partners
4. Hiermee het beste compromis gevonden wordt tussen (financiële) uitvoerbaarheid en draagvlak in de samenleving en bij partners.

Uw gemeenteraad wordt gevraagd in te stemmen met het tot uitvoering brengen van scenario 2 met aanvulling van de genoemde ambities en dit scenario en de aanvullende ambities te verwerken in de programmabegroting 2024-2027.

Participatieproces

Bij de uitwerking van het uitvoeringsplan stond het perspectief van inwoners centraal. Veel organisaties die bij de totstandkoming van dit plan betrokken zijn geweest vertegenwoordigen dit perspectief. Verder is de basis voor ons beleid gebaseerd op diverse onderzoeken die gehouden zijn onder inwoners. Zowel kwantitatieve onderzoeken (GGD-monitoren, monitor sociale kracht, cliënttevredenheidsonderzoeken) als storytellingonderzoeken. Daarnaast hebben wij ervaringsdeskundigen en de werkgroep 'Iedereen doet mee' betrokken. Bijzonder was een avond met ouders van kinderen met een voorziening uit de Jeugdwet.

Uw gemeenteraad is meegenomen in het proces door middel van meerdere werksessies. Uw gemeenteraad heeft aangegeven graag ook bij de uitvoering betrokken te blijven. Daarom worden jaarlijks drie themabijeenkomsten gepland. Ook wordt uw raad over de uitvoering op de hoogte gehouden door de kwaliteitsmonitor gekoppeld aan de P&C cyclus. Partners en gemeenteraad konden aanvullend op de werksessies meedenken via het digitale platform. Hier werd wisselend gebruik van gemaakt. Het platform was soms lastig in gebruik en partners gaven de voorkeur aan een face-to-face gesprek.

Ook bij de uitvoering van de agenda blijven we partners en inwoners betrekken. We hebben het voornemen om op regelmatige basis werktafels, lunchbijeenkomsten en gesprekken te organiseren om de verbinding te blijven houden en uit de praktijk te horen wat er speelt.

Monitoring

De voortgang van de uitvoering wordt gemonitord via de P&C cyclus. Daarvoor wordt een kwaliteitsmonitor opgesteld, welke tweemaal per jaar verschijnt (bij de voorjaarsrapportage en najaarsrapportage).

Wat willen we bereiken

Met het in co-creatie opstellen van de Maatschappelijke Agenda willen we bereiken dat maatschappelijke organisaties, inwoners en de gemeente een gemeenschappelijk beeld hebben van de visie en koers binnen het Sociaal Domein in Woerden voor de komende jaren. En dat we hier samen met partners handen en voeten aan geven door het formuleren van concrete acties en resultaten die meetbaar zijn. Gezamenlijk met uw gemeenteraad en de betrokken partners geven wij uitvoering en sturing aan deze koers.

Wat gaan we daarvoor doen

We volgen het proces zoals opgenomen in de startnotitie. De eerste stap was het opstellen van het beleidskader.

Vervolgens hebben wij dit beleidskader samen met partners en inwoners uitgewerkt in het nu voorliggende uitvoeringsplan.

Argumenten

1.1. De gemeenteraad stelt integrale beleidskaders vast voor de komende jaren op het brede Sociaal Domein

Het beleidskader, het uitvoeringsplan en de kwaliteitsmonitor bevatten doelen, resultaten en inspanningen op het brede Sociaal Domein. Daarmee wordt versnippering voorkomen en wordt een duidelijke koers voor het Sociaal Domein in de komende jaren bepaald. Dit biedt houvast en focus bij het verder ontwikkelen en uitvoeren van het Sociaal Domein brede beleid.

1.2. Het uitvoeringsplan is de basis voor de brede SPUK aanvraag

Op basis van het beleidskader en het uitvoeringsplan wordt een aanvraag voor de brede SPUK (specifieke uitkering) gedaan. Hiermee komen aanvullende middelen beschikbaar welke door de gemeente kunnen worden ingezet voor realisatie van ambities die bijdragen aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

1.3. Het uitvoeringsplan geeft richting en duidelijkheid aan de uit te voeren resultaten en acties binnen het Sociaal Domein

In het uitvoeringsplan zijn de doelen uit het beleidskader vertaald in resultaten en acties. Deze geven aan zowel de ambtelijke organisatie als aan partners duidelijkheid over het uit te voeren beleid en daarbij horende financiën.

1.4. Door het beleidskader, het uitvoeringsplan en de kwaliteitsmonitor vast te stellen voldoen we aan wet- en regelgeving.

Gemeenten zijn op grond van de toepasselijke wetgeving verplicht om periodiek beleid vast te stellen. Met het vaststellen van het drieluik (integraal beleidskader, uitvoeringsplan en kwaliteitsmonitor) voldoet de gemeente aan de wettelijke verplichtingen vanuit de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet Publieke Gezondheid om periodiek beleid vast te stellen.

2.1, 3.1 en 4.1 Scenario 2 aangevuld met de politieke ambities zoals genoemd bij beslispunt 3 en 4 is financieel haalbaar en heeft redelijk groot draagvlak

Scenario 2 kan binnen de begroting voor het Sociaal Domein worden gerealiseerd en is uitvoerbaar door de ambtelijke organisatie en maatschappelijke partners. Er is redelijk veel draagvlak voor dit scenario onder de maatschappelijke partners. Vaststellen van dit scenario aangevuld met de ambities 'invoering Woerden Pas en 'continueren cultuurmakelaar en kunstmenu Zilver' biedt een compromis tussen (financiële) uitvoerbaarheid en draagvlak in de samenleving en bij partners.

5.1. Door uitgestelde besluitvorming hervormingsagenda Jeugd heeft realisatie van een aantal maatregelen vertraging opgelopen

Door het Rijk is de besluitvorming met betrekking tot de hervormingsagenda Jeugd diverse malen uitgesteld. De invoering van maatregelen vanuit de hervormingsagenda Jeugd heeft daardoor vertraging opgelopen. Het voorstel is daarom om deze middelen beschikbaar te houden voor de uitvoering van de maatregelen in de volgende jaren.

5.2. Met het instellen van een Projectbudget hervormingsagenda Jeugd vanuit de niet-bestede middelen hervormingsagenda Jeugd ontstaat ruimte om snel op actuele ontwikkelingen in te kunnen spelen en te innoveren wanneer dat nodig is.

De maatregelen die zijn opgenomen in de hervormingsagenda Jeugd zijn omvangrijk en deels moet het effect zich de komende jaren nog bewijzen. Het kan daarom zo zijn dat gedurende de looptijd van de MAG andere of aanvullende maatregelen nodig zijn of dat innovatie en impulsfinanciering gewenst is. Om hierin te voorzien is het voorstel een Projectbudget hervormingsagenda Jeugd in te stellen. De gemeenteraad wordt middels raadsinformatiebrieven en de P&C cyclus geïnformeerd over de uitgaven uit dit budget.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

Om de resultaten en acties uit het uitvoeringsplan uit te voeren is het belangrijk dat de organisatie en partners beschikken over voldoende capaciteit en middelen. We hebben de afgelopen jaren gezien dat door diverse crises er veel extra taken zijn bijgekomen in het Sociaal Domein. Ook is er sprake van schaarste op o.a. het personele vlak bij zowel de ambtelijke organisatie als partners. Ondanks dit risico is het opstellen van het uitvoeringsplan conform planning doorlopen. Bij de

uitvoering vragen wij echter ook relatief veel inzet van partners en de interne organisatie. Dit levert veel draagvlak en een gezamenlijke focus op, maar kan ook maken dat de uitvoering onder druk komt te staan door krapte op de arbeidsmarkt. We monitoren dit en informeren uw raad hier tijdig over.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Door uw gemeenteraad is vastgesteld dat het huidige budget het uitgangspunt vormt voor de maatschappelijke agenda. In de huidige begroting (2023) en via de kadernota 2024-2027 zijn extra middelen opgenomen vanuit onder andere de hervormingsagenda Jeugd, de brede specifieke uitkering ('brede-SPUK') en de invoering van beschermd wonen (via centrumgemeente Utrecht). Er zijn binnen het beschikbare budget daardoor extra middelen beschikbaar om op onderdelen het beleid te intensiveren. Op basis van de startfoto, werksessies met partners en werksessies met uw gemeenteraad is een prioritering in de ambities aangebracht. Ook zijn alle opgehaalde resultaten en acties afgewogen in een afwegingsmatrix. Het resultaat hiervan heeft geleid tot drie scenario's. U bent hierover geïnformeerd via de werksessie op 7 september. Een samenvatting van de scenario's zoals deze gepresenteerd zijn op 7 september is toegevoegd in bijlage 3. Scenario 2 is financieel uitvoerbaar binnen het beschikbare budget. De extra ambities (Woerden Pas, cultuurmakelaar en Kunstmenu Zilver) worden gedekt binnen de begroting voor de Maatschappelijke Agenda. De financiële tabel is hieronder opgenomen:

Kosten	
Totale Kosten scenario 2	
Extra budget Woerden Pas (ambitie uit scenario 3)	
Extra budget Cultuurmakelaar en Kunstmenu Zilver (ambitie uit scenario 3)	
Totale kosten scenario 2 inclusief ambities	
Dekking (hervormingsagenda Jeugd, MOBW middelen, brede SPUK, budget overig)	
Saldo (kosten min dekking)	

Het eenmalige tekort dat ontstaat in 2025 lossen we op binnen de begroting voor het Sociaal Domein. Het budget dat vanuit de niet bestede middelen hervormingsagenda Jeugd 2023 overgeheveld wordt voor het projectbudget hervormingsagenda Jeugd bedraagt naar schatting € 600.000 en wordt opgenomen in het raadsvoorstel budgetoverhevelingen 2023-2024 om te verwerken in de meerjarenbegroting 2024-2027.

Communicatie

De maatschappelijke partners, de participatieraad en uw gemeenteraad worden geïnformeerd over dit besluit. Na afronding van het gehele besluitvormingstraject wordt het drieluik (het beleidskader, het uitvoeringsplan en de kwaliteitsmonitor) gepubliceerd op overheid.nl. Tot slot wordt van het beleidskader en het uitvoeringsplan een publieksversie gemaakt in de vorm van verschillende 'praatplaten'.

Vervolgproces

Partners, inwoners en de participatieraad worden betrokken bij de uitvoering van de Maatschappelijke Agenda. Uw raad wordt periodiek over de voortgang van de uitvoering geïnformeerd via thema-avonden en via de P&C cyclus. De kwaliteitsmonitor wordt ontwikkeld op basis van het definitieve uitvoeringsplan en de daarin opgenomen indicatoren. De uitvoeringsagenda en indicatoren worden ook verwerkt in de programmabegroting 2024. In het voorjaar van 2024 wordt een thema-bijeenkomst over monitoring georganiseerd. Daar zal de kwaliteitsmonitor worden gepresenteerd. Het eerste

moment waarop de kwaliteitsmonitor verschijnt is in Q1 2024, zodat de kwaliteitsmonitor betrokken kan worden bij de voorjaarsrapportage.

Bevoegdheid raad

De gemeente is op grond van artikel 2.1.2. Wet Maatschappelijke Ondersteuning, artikel 2.2 Jeugdwet, artikel 8d Participatiewet, artikel 13 lid 2 Wet Publieke Gezondheid en artikel 2 en 3 van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening verantwoordelijk voor het opstellen van een periodiek beleidsplan Sociaal Domein. De gemeenteraad is op grond van artikel 147, lid 2 in samenhang met artikel 108 lid 1 van de Gemeentewet bevoegd tot het vaststellen van beleidskaders. Het uitvoeringsplan wordt vastgesteld door het college en de gemeenteraad.

Bijlagen

1. Raadsbesluit Uitvoeringsplan Maatschappelijke Agenda 2023-2027 (D/23/117894)
 2. Uitvoeringsplan Maatschappelijke Agenda 2023-2027 (inclusief managementsamenvatting) (D/23/117893)
 3. Samenvatting scenario's uitvoeringsplan Maatschappelijke Agenda 2023-2027 (D/23/117960)
-